

การจัดการความรู้การดำเนินกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

กองทุนแม่ของแผ่นดินบ้านหนองแมว หมู่ที่ 11 ตำบลโนน อำเภอนोनนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์

ชื่อ - สกุล นางจันทน์ มนตรี

ตำแหน่ง นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ

สังกัด สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอนोनนารายณ์

1. สภาพทั่วไปของหมู่บ้าน

บ้านหนองแมว หมู่ที่ 11 ตำบลโนน อำเภอนोनนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์ เดิมชาวบ้านหนองแมวได้ขยายมาจากบ้านโนน หมู่ที่ 1 ตำบลโนน อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ เริ่มแรกมีชาวบ้านที่แยกมาประมาณ 8 ครอบครัว ไปขึ้นทะเบียนราษฎรกับบ้านโพธิ์น้อย หมู่ที่ 5 ตำบลโนน และในปี พ.ศ.2522 ราษฎรได้ประชุมกันหาแนวทางในการที่จะขอตั้งเป็นหมู่บ้านใหม่ จึงได้ดำเนินการขอแยกหมู่บ้าน ต่อมาทางราชการได้อนุมัติให้เป็นหมู่บ้านตามคำขอตั้งหมู่บ้านใหม่ ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาโดยให้ชื่อว่า “บ้านหนองแมว” หมู่ที่ 11 ตำบลโนน อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์

เนื่องจากสมัยนั้นบริเวณที่มาตั้งหมู่บ้านใหม่ มีหนองน้ำที่ใช้ประโยชน์ในการดำรง ชีวิตประจำวัน การเลี้ยงสัตว์และใช้ในการเกษตร ปลูกพืช ผัก สวนครัว และลักษณะที่ตั้งหมู่บ้านใหม่เป็นพื้นที่ป่า โดยเฉพาะต้นเล็บแมว (เป็นไม้ป่าทรงพุ่มมีหนามที่กิ่ง) ขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก จึงเป็นที่มาของชื่อหมู่บ้าน “หนองแมว” ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

2. ความเป็นมาของศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินบ้านหนองแมว

กองทุนแม่บ้านหนองแมว หมู่ที่ 11 ตำบลโนน อำเภอนोनนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์ ได้รับการคัดเลือกเป็นหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินในปี 2552 โดยได้รับพระราชทานเงินขวัญถุงจากสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถจำนวน 8,000 บาท และได้นำเงินที่ได้มาต่อยอด ได้จำนวนเงินที่ต่อยอดทั้งสิ้น 30,000 บาท และในปี พ.ศ. 2554 ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลจำนวน 24,000 บาท ปัจจุบันกองทุนแม่ของแผ่นดินบ้านหนองแมวมีเงินทั้งสิ้น 65,000 บาท

ในปี พ.ศ. 2555 กองทุนแม่บ้านหนองแมว ได้รับการคัดเลือกให้เป็นศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ และได้เข้าประกวด ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับโซน และได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับที่ 2 ในการประกวดระดับจังหวัด

3. การดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดภายในหมู่บ้าน

ศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินบ้านหนองแมว หมู่ที่ ๑๑ ตำบลโนน อำเภอนोनนารายณ์ จังหวัดสุรินทร์ ได้ดำเนินกิจกรรมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดภายในหมู่บ้านดังนี้

๑. การสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการ 25 ตำบลประตในการตรวจตราเวรยามหมู่บ้าน เพื่อเฝ้าระวังยาเสพติดและสอดส่องดูแลพฤติกรรมของเยาวชนจากต่างถิ่นที่เข้ามาภายในหมู่บ้าน

๒. การสนับสนุนทุนในการประกอบอาชีพแก่ครัวเรือนในชุมชน เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือนเป็นการสร้างอาชีพเสริม ทำให้ครอบครัวมีความอบอุ่น มีกิจกรรมที่ทำร่วมกัน ทำให้คนในครอบครัวมีความใกล้ชิดกันมากขึ้น ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

๓. การพบปะกันระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง โดยการรับประทานอาหารเย็นร่วมกันสัปดาห์ละ 1 วัน ระหว่างเยาวชนในหมู่บ้าน ซึ่งแต่ละคนจะทำกับข้าวมาร่วมกันรับประทานที่ศาลาประชาคมของหมู่บ้าน ซึ่งมีตัวแทน

เยาวชนคนหนึ่งเป็นแกนนำในการพูดคุย เพื่อสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของเยาวชนในหมู่บ้านหรือเยาวชนที่เข้ามาภายในหมู่บ้าน

๔. การงดเหล้าช่วงเข้าพรรษา โดยใช้ชื่อภายใต้โครงการ “งดเหล้า เขาเปียร์ เคลียร์หนี้ พรรษานี้” เพื่อลดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และเริ่มต้นในการชำระหนี้ต่าง ๆ ในช่วงเข้าพรรษา

๕. โครงการต้นไม้แทนใจ โดยให้ทุกคนในหมู่บ้านร่วมกันปลูกต้นไม้ในเขตสาธารณะและตั้งชื่อต้นไม้เป็นชื่อของตนเอง ซึ่งต้นไม้แต่ละต้นจะต้องได้รับการดูแล บำรุงรักษาให้เจริญเติบโต ถ้าต้นไม้ไหนตายจะมีการปลูกทดแทน

๖. การจัดการแข่งขันกีฬาสตรีมิตร ซึ่งดำเนินการจัดการแข่งขันทุกปีในช่วงเดือนเมษายน เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างเยาวชนบ้านหนองแมว บ้านโพธิ์น้อย บ้านโนน และบ้านขาม ทำให้เยาวชนรู้จักกันและมีความรักความผูกพันกัน

4. ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จ

ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการทำงานดำเนินกองทุนแม่ของแผ่นดิน

1. ชุมชนได้ตระหนักถึงปัญหายาเสพติด
2. จิตสำนึกสาธารณะ คือ เมื่อเห็นว่าเรื่องใดเป็นปัญหาที่อยากจะมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหา โดยมีให้เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว พวกพ้อง แต่เพื่อเป็นประโยชน์ของส่วนรวม
3. การดำรงชีวิตแบบพอเพียง – พอประมาณ – รู้ทัน – มีเหตุผล
4. หน่วยงานราชการในพื้นที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

5. ปัญหา/อุปสรรค

1. ปัญหาหนี้ในระบบ
2. เยาวชน ขาดการศึกษา และขาดจริยธรรม
3. ปัญหาเรื่องท้องก่อนวัยอันควร
4. ไม่ได้รับข้อมูลและบัญชี จากกรรมการชุดเก่า
5. สมาชิกต่างไม่ค่อยรับสภาพความเป็นจริง
6. สภาพสถานการณ์ การค้นหาผู้เสพไม่เอื้ออำนวย
7. กลุ่มเป้าหมาย ไปทำงานอยู่ต่างถิ่นนานๆ จะกลับมา

6. ข้อเสนอแนะ

1. มีการจัดประชุมสัญจรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในพื้นที่หมู่บ้านกองทุนแม่เดือนละ 1 ครั้ง
2. มีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันยาเสพติดทุกเดือน
3. สร้างกิจกรรมให้ทุกคนมีอาชีพมีงานทำทุกเพศทุกวัย
4. กรรมการกองทุนฯ ต้องเข้มแข็ง ทำงานเป็นทีม
5. สร้างแรงจูงใจในกลุ่มเสี่ยง/ไม่ดำเนิน โดยมีการให้รางวัล ให้กำลังใจ ยกย่องในที่ประชุม
6. ค้นหาและกำหนดพื้นที่เสี่ยงในชุมชน เช่น สถานที่เสีงรวมตัวกัน จำนวนคน เวลารวมตัว เวลาเลิก มาจากที่ไหนบ้าง เส้นทางเข้าออกหมู่บ้าน

7. ขุมความรู้

1. การดำเนินศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดินต้องอาศัยความร่วมมือร่วมแรงของคนในหมู่บ้าน/ชุมชน ส่วนราชการทุกภาคส่วน และภาคเอกชน
2. ความเข้มแข็งของศูนย์เรียนรู้กองทุนแม่ของแผ่นดิน ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบด้านต่างๆ เช่น คณะกรรมการ สมาชิก ระเบียบข้อบังคับ กิจกรรมของกลุ่ม บัญชีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง
3. การตรวจสอบสุขภาพทางการเงิน เป็นเครื่องมือที่สามารถสร้างความเข้มแข็งให้กองทุนแม่ของแผ่นดิน

8. แก่นความรู้

1. กองทุนแม่ของแผ่นดินเป็นการดำเนินงานโดยใช้ความศรัทธาต่อสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นแรงผลักดัน ในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน
2. ผลจากการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินที่เข้มแข็ง สามารถสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง และพึ่งตนเองได้ อย่างยั่งยืน